

Lausunto

10.4.2026

LVV-U/24382/2026

Salassa pidettävän lausunnon julkinen
versio

Yhteysviranomainen
Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fi

Luonnonsuojelulain 35 §:n mukainen lausunto, Kevitsan kaivos, Boliden Kevitsa Mining Oy, Koitelaisen Natura-alue (FI1301716, SAC/SPA), Sodankylä

Lausunnosta on poistettu julkisuuslain 24.1 § kohdan 14 mukaiset salassa pidettävät lajitiedot.

Sisällys

1 Koitelaisen Natura 2000-alue	3
2 Natura-arviointi	3
2.1 Arvioinnin kohteena oleva hanke	3
2.2 Arvioinnissa esitetty näkemys Natura-alueeseen kohdistuvista vaikutuksista	4
3 Lupa- ja valvontaviraston lausunto Natura-arvioinnista	5
3.1 Natura-arvioinnin asianmukaisuus	5
3.2 Arvioinnin toteuttamistapa	7
3.2.1 Hankekuvaus	7
3.2.2 Käytetyt aineistot	8
3.2.3 Vaikutusmekanismit ja vaikutusalueet	11
3.2.4 Epävarmuustekijät	21
3.2.5 Vaikutusten merkittävyyden arviointitapa	21
3.3 Arvio vaikutuksista Koitelaisen Natura-alueen suojelutavoitteisiin	22
3.3.1 Luontodirektiivin liitteen II lajit ja liitteen I luontotyytit	24
3.3.2 Lintudirektiivin liitteen I lajit ja alueella säännöllisesti esiintyvät muuttolinnut	25
3.4 Lieventämistoimet ja seuranta	25
4 Lupa- ja valvontaviraston johtopäätös Natura-arvioinnista	27
5 Asian käsittelijät	27

Lausunto

10.4.2026

LVV-U/24382/2026

Salassa pidettävän lausunnon julkinen
versio

Yhteysviranomainen on pyytänyt 19.12.2025 Lapin ELY-keskukselta lausuntoa Kevitsan kaivoksen Natura-arvioinnista. Lausuntopyyntö on käsitelty Lupa- ja valvontavirastossa, jonne Lapin ELY-keskuksen luonnonsuojelun valvontatehtävät ovat siirtyneet 1.1.2026 alkaen. Natura-arviointi on päivätty 5.12.2025 ja sen on laatinut AFRY. Kevitsan kaivos sijoittuu Koitelaisen Natura-alueen läheisyyteen. Arvioinnin kohteena on kaivoksen nykyinen ja tulevan louhintavaiheen 5 mukainen toiminta. Natura-arviointi on laadittu Kevitsan kaivoksen louhintavaiheen 5 YVA-menettelyn yhteydessä.

Boliden Kevitsa Mining Oy (myöhemmin yhtiö) on aiemmin teettänyt Koitelaisen ja Pomokairan Natura-alueita koskevan Natura-arvioinnin Kevitsan kaivoksen maa-ainesten oton yhteydessä vuonna 2022. Lapin ELY-keskus on Natura-lausunnoissaan 13.6.2022 todennut, ettei arviointi ollut asianmukainen, vaan siinä oli mm. merkittävyyden arviointitapaan, päättelyn aukottomuuteen, kasvillisuusseurannassa havaittujen muutosten huomioon ottamiseen, pohjaveden muodostumiseen, ottotoiminnan jälkeisiin vaikutuksiin sekä selvitysten riittävyyteen ja laatuun liittyviä puutteita.

Yhtiö on täydentänyt maa-ainesten oton Natura-arviointia vuosina 2023 ja 2024. ELY-keskus on Natura-lausunnoissaan 21.9.2023 todennut, ettei arviointi edelleenkään täytä asianmukaiselle arvioinnille asetettuja vaatimuksia, koska sitä ei ollut täydennetty edellisessä lausunnoissa esitetysti. Yhtiö, ELY-keskus ja Metsähallituksen Luontopalvelut pitivät ELY-keskuksen aloitteesta Natura-lausuntoja koskevan palaverin 8.12.2023. Yhtiö toimitti ELY-keskukselle toiseen kertaan täydennetyn Natura-arvioinnin vuonna 2024. Natura-arviointia ei tässä yhteydessä toimitettu Metsähallituksen Luontopalveluille tai alueen maanomistajille. ELY-keskus ei antanut Natura-arvioinnista lausuntoa vaan vastasi siihen hallintolain mukaisena tiedusteluna 15.1.2025. Vastauksessaan ELY-keskus totesi, että arvioinnissa on samoja puutteita, mitä on eritelty jo aiemmissa lausunnoissa, eikä se täytä asianmukaiselle arvioinnille asetettuja vaatimuksia. Yhtenä keskeisenä puutteena oli, ettei arviointi sisältänyt riittäviä tietoja Kevitsan kaivoksen nykyisen toiminnan vaikutuksista. Tämän jälkeen ELY-keskus ja yhtiö ovat keskustelleet Natura-arvioinnista palavereissa 30.1.2025, 27.3.2025, 9.6.2025 ja 13.10.2025.

Lausunto

10.4.2026

LVV-U/24382/2026

Salassa pidettävän lausunnon julkinen versio

1 Koitelaisen Natura 2000-alue

Koitelaisen Natura-alue kuuluu Natura 2000 -verkostoon sekä luontodirektiivin mukaisena erityisten suojelutoimien alueena (SAC-alue) että lintudirektiivin mukaisena erityisenä suojelualueena (SPA-alue). Natura-alueen pinta-ala on 48 938 ha.

Koitelaisen Natura-alueella esiintyy Natura-tietolomakkeen mukaan yhteensä 17 luontodirektiivin liitteen I luontotyyppiä ja 6 liitteen II lajia sekä yhteensä 33 lintudirektiivin mukaista lajia. Natura-tietolomakkeella mainittujen lisäksi alueella esiintyy myös muita luontodirektiivin liitteen I luontotyyppisiä ja lintudirektiivin lajeja (Koitelaisen NATA-arviointi 21.11.2017). Vaikutukset on arvioitu ainoastaan tietolomakkeella mainittuihin suojeluperusteisiin.

Koitelaisen Natura-alueen suojelutavoitteena on alueen merkityksen säilyttäminen Natura-tietolomakkeella mainituille suojeluperusteille. Alueen suojelussa ja hoidossa painotetaan luonnon omien prosessien mukaisen kehityksen turvaamista.

2 Natura-arviointi**2.1 Arvioinnin kohteena oleva hanke**

Natura-arviointi koskee Kevitsan kaivosalueen toimintojen sekä malminetsinnän ja sulkemiseen tarvittavan moreeninoton vaikutuksia Koitelaisen Natura-alueeseen. Kaivoksella on käynnissä YVA-menettely louhintavaiheen 5 käyttöönottamiseksi. Louhintavaiheen 5 käyttöönotto tarkoittaa avolouhoksen laajentamista ja kaivoksen toiminta-ajan pidentymistä. Louhittavan malmin sekä kaivannaisjätteiden määrä kasvaa louhintavaiheen 5 käyttöönoton myötä, jolloin kaivosalueella tarvitaan lisäkapasiteettia kaivannaisjätteiden läjitykseen. Vuosittainen louhintamäärä tai rikastamon toiminta eivät muutu.

Natura-arviointi on tehty vaihtoehdoille VE0, VE0+, VE1.1 ja VE1.3. Hankevaihtoehto 0 sisältää nykyisten lupien ja toimintasuunnitelman mukaisen toteutuksen louhintavaiheessa 4. Toiminta jatkuu vuoteen 2030. Hankevaihtoehdossa 0+ louhintavaihe 4 viedään loppuun. Tämä edellyttää vesivarastoaltaan korottamista, tarvekivilouhoksen rakentamista avolouhoksen kylkeen, rikastushiekka-altaan korottamista ja tarvekiven uudelleenluokittelua.

Lausunto

10.4.2026

LVV-U/24382/2026

Salassa pidettävän lausunnon julkinen
versio

Toiminta jatkuu vuoteen 2034. Hankevaihtoehdot 1.1 ja 1.3 sisältävät louhintavaiheen 5 edellyttämät lisäykset kaivoksen toimintaan. Molemmissa vaihtoehdoissa avolouhusta laajennetaan 55 ha, korotetaan vesivarastoallasta ja rakennetaan erillinen tarvekilouhos kaivosalueen ulkopuolelle Iso Hanhilehtoon. Hankevaihtoehdossa 1.1 laajennetaan ja korotetaan sivukivialuetta, korotetaan rikastushiekka-allasta A ja rakennetaan uusi rikastushiekka-allas B. Hankevaihtoehdossa 1.3 laajennetaan sivukivialuetta vaihtoehtoa 1.1 laajemmalle ja rakennetaan uusi rikastushiekka-allas A.

Kaivoksen sulkemiseen tarvittava maa-ainesten otto arvioidaan kiinteänä osana hankevaihtoehtoja VE0, VE0+, VE1.1 ja VE 1.3. Natura-alueen läheisyyteen sijoittuvat maa-ainesten ottoalueista Mr10, Mr17, Mr18 ja Mr21 sekä mahdollinen tieyhteys alueelta Mr17 Sato-ojan yli kaivokselle. Hankevaihtoehdoissa VE 0 ja 0+ vaikutuksia aiheutuu alueista Mr10 ja Mr17 vuoteen 2024 saakka. Hankevaihtoehdoissa VE 1.1 ja 1.3 vaikutuksia aiheutuu alueista Mr10, Mr18 ja Mr21 vuodesta 2030 alkaen. Kaikki maa-aineistenottoalueet on tarkoitus ottaa käyttöön hankevaihtoehdosta riippumatta. Alue Mr10 sijoittuu lähimmillään 110 metrin etäisyydelle Natura-alueesta. Etäisyyttä alueelta Mr17 on Natura-alueelle 470 metriä, alueelta Mr18 150 metriä ja alueelta Mr21 800 metriä.

Koitelaisen Natura-alueella on tehty malminetsintää vuosina 2012–2021. Eri toimijoiden malminetsintää on myös Natura-alueen ympärillä.

2.2 Arvioinnissa esitetty näkemys Natura-alueeseen kohdistuvista vaikutuksista

Natura-arviointi perustuu pääosin yhtiön viime vuosina teettämissä luontoselvityksissä kerättyyn luontotietoon, kaivoksen veloitettarkkailun tuottamaan tietoon sekä vaikutusten arviointia varten tehtyihin pöly-, melu- ja pohjavesimallinnuksiin. Hankkeesta aiheutuu pöly-, melu-, värinä-, valaistus-, pohjavesi-, pintavesi-, häirintä- ja törmäysvaikutuksia. Vaikutukset kohdistuvat osittain samoille alueille. Arvioinnissa on tunnistettu mm. pohjavesimallin aineistoon liittyviä puutteita.

Arvioinnin kohteena oleva toiminta voi vaikuttaa useisiin luontotyyppihin ja lajeihin. Vaikutukset eivät pääosin ole merkittäviä.

Hankevaihtoehtojen VE 1.1 ja 1.3 merkittävä heikennys kohdistuu seuraaviin suojeluperusteisiin:

Lausunto

10.4.2026

LVV-U/24382/2026

Salassa pidettävän lausunnon julkinen
versio

- Humuspitoiset järvet ja lammet (3160): vesitilavuuden lasku, nikkelpitoisuuden kasvu, vaikutus voi olla pysyvä, vaikutuksen kohteena 32 % luontotyyppin kokonaispinta-alasta
- Saukko: liikennekuolemat, Mr17 ottoalueelle rakennettava tie
- Salassa pidettävää lajitietoa poistettu

Vaikutuksia voidaan lieventää niin, että yhteenkään suojeluperusteeseen ei aiheudu merkittävää heikentymistä.

3 Lupa- ja valvontaviraston lausunto Natura-arvioinnista

3.1 Natura-arvioinnin asianmukaisuus

Natura-arviointi on luontodirektiivin 6 artiklan 3 kohdan mukaan tehtävä asianmukaisella tavalla. Luontodirektiivin 6 artiklan 3 kohdassa edellytetty arviointimenettely on toimeenpantu luonnonsuojelulain 35 §:llä. Luonnonsuojelulain 35 §:n mukaisen arviointi- ja lausunntomenettelyn tehtävänä on tuottaa objektiivista tietoa viranomaiselle sen varmistamiseksi, että hanke ei yksin tai yhdessä muiden hankkeiden tai suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä Natura-alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja.

Oikeuskäytännön mukaan asianmukainen arviointi sisältää täydellisiä, täsmällisiä ja lopullisia toteamuksia ja päätelmiä, joilla voidaan hälventää kaikenlainen perusteltu tieteellinen epäily ehdotettujen töiden vaikutuksista kyseessä olevaan alueeseen (mm. asiat C-236/01, kohdat 106 ja 113, C-127/02, kohta 59, C-304/05, kohta 69). Arviointia ei voida pitää asianmukaisena, jos alueen luontotyyppisiä ja lajeja koskevat tiedot puuttuvat tai ne eivät ole luotettavia eivätkä ajantasaisia (mm. asia C-43/10, kohta 115). Natura-arvioinnin tulee muodostaa itsenäinen kokonaisuus, jossa johtopäätökset perustellaan täsmällisiin tieteellisiin seikkoihin perustuen. Vaikutukset suojelun perusteena oleviin luonnonarvoihin tulee arvioida yksin ja yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa (mm. asiat C-127/02, C-6/04, C-98/03, C-538/09).

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että Natura-arviointi ei ole kaikilta osin asianmukaisesti laadittu sen arvioimiseksi, heikentääkö Kevitsan kaivos (ml. louhintavaiheen 5 laajennus) niitä luonnonarvoja, joiden perusteella Koitelaisen

Lausunto

10.4.2026

LVV-U/24382/2026

Salassa pidettävän lausunnon julkinen
versio

alue on hyväksytty Natura 2000 -verkostoon, vaan siinä on seuraavaksi käsiteltäviä puutteita.

Natura-arviointi ei kaikilta osin sisällä täydellisiä, täsmällisiä ja lopullisia toteamuksia ja päätelmiä. Arvioinnin rakenne tekee siitä raskaslukuisen.

Natura-arvioinnin lopullisena tavoitteena on arvioida aukottomasti suojeluperusteisiin kohdistuvien vaikutusten merkittävyys sekä tehdä sen perusteella loppupäätelmä siitä, vaarantaako hanke Natura-alueen koskemattomuuden. Arvioinnista puuttuu joidenkin suojeluperusteiden merkittävyyden arvioinnin lopputulos eikä se sisällä minkäänlaista loppuyhteenvetoa. Arvioinnissa näkyy monilla tavoin, että se on laadittu kiireellä ja viimeistelyä ei ole ehditty tehdä.

Lausuntoa varten on tarkasteltu aiemmissa lausunnoissa ja muussa ohjauksessa esille nostettuja täydennystarpeita. Arviointi sisältää puutteita, joista ELY-keskus on huomauttanut jo aiemmin. Toisaalta Natura-arvioinnissa on esitetty lintulajien arvioinnin kannalta aineisto aiempaa paremmin ja korjattu yleisesti merkittävyyden arviointitapaa.

Natura-arvioinnin täydennystarpeet

- Kasvilajeja ja luontotyyppejä koskevan aineiston keruumenetelmistä, kartoitusajoista, kartoitusjäljistä ja kartoittajien pätevyydestä tulee yhteenveto arvioinnissa
- Kaivoksen vaikutusalueen havaintoaineistoa tulee täydentää seuraavien suojeluperusteiden osalta: kiiltosirppisammal, isonuijasammal, lettorikko, lapinleinikki, osa luontotyypeistä. Maa-ainesten oton vaikutusalueen havaintoaineistoa tulee täydentää seuraavien suojeluperusteiden osalta: kiiltosirppisammal, isonuijasammal, lettorikko, lapinleinikki.
- Salassa pidettävää lajitietoa poistettu
- Kaivoksen pohjavesivaikutukseen liittyvää epävarmuutta on pienennettävä ja jäljelle jäävä epävarmuus otettava huomioon kasvilajeja ja luontotyyppejä koskevissa vaikutusten arvioinneissa

Lausunto

10.4.2026

LVV-U/24382/2026

Salassa pidettävän lausunnon julkinen
versio

- Maa-ainesten ottoalueiden hydrologiset vaikutusalueet toiminnan aikana ja sen jälkeen tulee esittää kartalla. Vaikutusalueen määrittelyperusteet kunkin alueen osalta tulee kuvata aukottomana päättelyketjuna.
- Pölyn kasvilajeihin ja luontotyyppeihin aiheuttaman vaikutusalueen määrittelyperusteita on tarkennettava ja esitettävä kokonaisvaikutusalue kartalla.
- Pölyjen (pl. suopöllö) vaikutusten arviointia on täydennettävä malminetsinnän melun ja visuaalisten vaikutusten osalta ja arvioitava yhteisvaikutukset
- Salassa pidettävää lajitietoa poistettu
- Epävarmuustekijät on otettava paremmin huomioon kaikissa vaikutusten arvioinneissa
- Vaikutusten merkittävyys eli arvioinnin lopputulos on esitettävä selkeästi jokaisen suojeluperusteen kohdalla sekä koottava erilliseen yhteenvetotaulukkoon
- Merkittävien vaikutusten lieventäminen ja lieventämiseen liittyvä seuranta on esitettävä komission antamien ohjeiden mukaisesti jokaiselle suojeluperusteelle, johon kohdistuvia vaikutuksia lievennetään
- Suojeluperustekohtaisen vaikutusten arvioinnin jälkeen on esitettävä vaikutukset Natura-alueen koskemattomuudelle eli koko arvioinnin yhteenveto

Arviointi on laadittava LUOPAS-oppaan (Mäkelä & Salo 2024, 2. painos) ja Euroopan Komission Luontodirektiivin 6 artiklan 3 kohtaa (Natura-arviointia) koskevien ohjeiden mukaisesti.

3.2 Arvioinnin toteuttamistapa

3.2.1 Hankekuvaus

Natura-arvioinnin tulee perustua riittävän yksityiskohtaiseen ja vaikutusten kannalta relevanttiin kuvaukseen hankkeesta tai suunnitelmasta. Lupa- ja

Lausunto

10.4.2026

LVV-U/24382/2026

Salassa pidettävän lausunnon julkinen
versio

valvontavirasto katsoo, että hankekuvaus on suppea mutta pääosin riittävä Natura-arvioinnin tarpeisiin.

Natura-arvioinnissa esitetyn kaavakuvan mukaan maa-aineistenottoalueen Mr18 etäisyys Natura-alueesta on vähimmillään 115 metriä, vaikka Natura-arvioinnin tekstissä etäisyyden sanotaan olevan 150 metriä. Arvioinnin perusteella on mahdoton sanoa, kumpi tieto pitää paikkansa.

Malminetsinnän kuvaus on luvuissa 6.12 ja 6.13, jotka käsittelevät vaikutusmekanismeja. Natura-alueella tehdyn malminetsinnän kuvaus on erittäin suppea ottaen huomioon, että yhtiö on teettänyt siitä Natura-arviointeja. Yhtiöllä on hallussaan riittävät tiedot, mutta niitä ei ole tuotu esille tässä Natura-arvioinnissa. Natura-alueella on esimerkiksi tehty syväkairausten ja pohjamoreeninäytteenoton lisäksi niin kutsuttua Scout-kairausta. Natura-alueen pohjoisosassa tehdyt syväkairaukset puuttuvat toiminnan kuvauksesta. ELY-keskus on malminetsintähakemuksista antamissaan lausunnoissa katsonut, että Natura-alueeseen kohdistuu vaikutuksia Natura-alueen ulkopuolisesta malminetsinnästä laajemmin kuin mitä Natura-arviointiin on sisällytetty. Malminetsinnän kuvaus ei ole riittävä.

3.2.2 Käytetyt aineistot

Arvioinnin pohjana käytetyn aineiston esittämistavassa on puutteita. Sen sijaan, että arvioinnissa esittäisiin yhteenveto käytettävästä aineistosta ja sen hankkimisessa käytetyistä menetelmistä, referoidaan eri selvitysten tuloksia erillisissä kappaleissa. Selvitysten menetelmistä tietoa haluava joutuu etsimään sitä liitteistä. Kaikkien selvitysten menetelmiä ei ole kuvattu liitteissäkään. Luontodirektiivin liitteen II suojeluperustelajien ja liitteen I luontotyyppien esiintymistä esitetään luvuissa 7 ja 8 ja vaikutusmekanismeja luvuissa 6 ja 8. Kappaleet 7.3.4 ja 7.3.5 käsittelevät samaa selvitystä kahteen kertaan. Pitkien kuvailevien osioiden sijaan tuloksia ja huomioita olisi kannattanut esittää kartoilla ja taulukkoina, mikä olisi tiivistänyt esitystä. Pituutta arvioinnilla on liitteineen yli 1300 sivua.

Luontodirektiivin liitteen II lajeja ja luontotyyppejä koskeva aineisto on vain osittain ajantasainen ja riittävä. Natura-arviointia ei voi yleensä tehdä pelkästään olemassa olevan tiedon perusteella. Natura-arviointi ei sisällä kuvausta siitä,

Lausunto

10.4.2026

LVV-U/24382/2026

Salassa pidettävän lausunnon julkinen
versio

miten, milloin ja kenen toimesta selvitykset on tehty.¹ ELY-keskus on jo aiemmin huomauttanut, että läpinäkyvyyden parantamiseksi tehtyjen selvitysten kuvaaminen on välttämätöntä. Pelkkien havaintojen esittäminen ei ole riittävää.² Natura-arvioinnissa ei esitetä kartoitusjälkiä, kartoittajien pätevyyttä eikä käytettyä aikaa. Arvioinnin liitteenä oleva Envineerin luontoselvitysraportti Koitelaisen Natura-alueen luontotyypin ja kasvillisuusselvitykset 2024 –raportti koskee maa-ainesten oton vaikutusalueella, mutta kaivoksen vaikutusalueelta ei ole ilmeisesti tehty vastaavaa selvitystä. Arvioinnissa on esitettävä, miten siinä käytetty aineisto on kerätty.

Suojeluperustekasvilajien selvityksiä, lukuun ottamatta Satojärven ympäristössä tehtyä lyhyttä kiiltosirppisammalkäyntiä, ei ole tehty arvioitavan hankkeen vaikutusalueelta. ELY-keskus on huomauttanut puutteesta jo aiemmin³. Hankkeen vaikutusalueelta tunnetaan laajalti lettoja ja alueella on potentiaalia kaikkien suojeluperustekasvilajien esiintymiselle. Kartoitusten kattavuus minkään suojeluperusteena mainitun kasvilajin osalta ei ole riittävä. Riittävä selvitys antaa kattavan kuvan kunkin lajin esiintymisestä ja populaatiokoosta hankkeen vaikutusalueella⁴. Populaatiokoon arvioiminen tulee lähtökohtaisesti aina tehdä maastossa eikä jälkikäteen yksiköitä muuntamalla. Poikkeuksellisen isoissa, pitkinä ajanjaksoina kerätyissä aineistoissa voidaan joskus joutua käyttämään muuntamista, mutta se aiheuttaa tarpeetonta epävarmuutta silloin kun tieto olisi voitu kerätä oikeassa populaatiokoon yksikössä jo maastossa. Isonuijasammalen kartoitus edellyttää erikoisosaamista. Maa-ainesten oton kasvillisuusselvitys on tehty ennen lettorikon kukinta-aikaa. Aineistoa on täydennettävä.

Natura-arvioinnissa vaikutuksen kohteena olevaa populaatiokokoa verrataan Natura-alueen koko populaatiokokoon. Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että suojeluperustekasvilajien populaatiokoon selvittäminen myös laajemmin Natura-alueella voi olla joidenkin lajien osalta toiminnanharjoittajan edun mukaista,

¹ ELY-keskuksen lausunto maa-ainesten oton Natura-arvioinnista 13.6.2022, ELY-keskuksen lausunto maa-ainesten oton Natura-arvioinnista 21.9.2023, Yhteysviranomaisen lausunto louhintavaiheen 5 YVA-ohjelmasta 28.2.2024, ELY-keskuksen vastaus kaivoksen nykyisen toiminnan Natura-arviointiin 15.1.2025, Natura-arviointia koskeva palaveri 27.3.2025

² ELY-keskuksen vastaus kaivoksen nykyisen toiminnan Natura-arviointiin 15.1.2025

³ ELY-keskuksen vastaus kaivoksen nykyisen toiminnan Natura-arviointiin 15.1.2025

⁴ Natura-arviointia koskeva palaveri 9.6.2025

Lausunto

10.4.2026

LVV-U/24382/2026

Salassa pidettävän lausunnon julkinen
versio

koska sillä on mahdollista saada laskettua vaikutuksen kohteena olevaa prosenttiosuutta koko Natura-alueen populaatiokoosta.

Natura-arvioinnissa ei ole esitetty arviota saukon esiintymisestä koko Koitelaisen kairan alueella, mikä jättää epäselvyyttä siitä, missä tietolomakkeen 1–5 yksilön potentiaaliset elinympäristöt ovat. Puutteen merkitystä lieventää se, että arvioinnin johtopäätöksenä vaikutukset saukolle katsotaan varovaisuusperiaatteen nojalla merkittäviksi ja lievennyskeinot välttämättömiksi.

Natura-luontotyyppejä koskevia tietoja on joiltain osin tarkistettu ja tarkennettu arviointia varten. Natura-arvioinnissa esitetyt luontotyyppitiedot näyttävät AFRYn ja Envineerin tekemien, Lupa- ja valvontaviraston erikseen saamien luontokartoitusten kartoitusjälkien perusteella perustuvan monilta osin joko ilmakuvatulkintaan tai Metsähallituksen avoimeen paikkatietoaineistoon, joka on kerätty ennen kaivoksen perustamista. Tällaisen aineiston käyttäminen ei ole asianmukaista Natura-arvioinnissa⁵. Jälkien perusteella kaikilla alueilla ei ole käyty tarkistamassa luontotyyppityksiä, erityisen vähälle huomiolle on jäänyt Satojärven ympäristö (pl. järven itäreuna), johon kaivoksen vaikutukset voimakkaimmin kohdistuvat. Maa-ainestenottoalueiden vaikutusalueen luontotyyppitiedot ovat riittäviä, mutta niiden esittämisessä Natura-arvioinnissa on puutteita, mm. Keidassuon sijaintia ei ole esitetty lainkaan. Natura-arviointia varten on tarpeen kerätä tietoa Natura-luontotyyppien luonnontilaisuudesta ja edustavuudesta sekä sen mahdollisista poikkeamista⁶. Tällaista tietoa Natura-arvioinnissa ei esitetä. Aineistoa on täydennettävä.

Linnustoa koskeva aineisto on pääosin ajantasainen ja riittävä Natura-arvioinnin tarpeisiin. Selvitysten menetelmät ovat asianmukaisia ja selvitysten kattavuus loughintavaiheen 5 ja maa-ainesten oton osalta riittävä. Lupa- ja valvontavirasto pitää kiitettävänä, että linnustoa on selvitetty vaikutusalueen lisäksi jonkin verran myös sen ulkopuolelta (Huutamoaapa), jotta vaikutusalueen parimäärää voidaan monilla lajeilla perustellummin suhteuttaa tietolomakkeen parimäärään. Satojärven kattavat linnustoseurannat antavat arviointiin oleellista tietoa, koska

⁵ ELY-keskuksen lausunto maa-ainesten oton Natura-arvioinnista 21.9.2023, ELY-keskuksen vastaus kaivoksen nykyisen toiminnan Natura-arviointiin 15.1.2025

⁶ Yhteysviranomaisen lausunto loughintavaiheen 5 YVA-ohjelmasta 28.2.2024

Lausunto

10.4.2026

LVV-U/24382/2026

Salassa pidettävän lausunnon julkinen
versio

alueelle kohdistuvat kaivoksen suurimmat vaikutukset. Malminetsinnän vaikutusalueelta linnustoselvitykset kuitenkin pääosin puuttuvat.

Salassa pidettävää lajitietoa poistettu

Arvioinnin linnustoa koskevissa selvitystuloksissa käsitellään runsaasti lajeja, jotka ovat Natura-arvioinnin kannalta epärelevanttejä, ts. ei-suojeluperusteita (esim. tukkasotka). Natura-arviointi on itsenäinen menettely, josta varten täytyy erottaa sitä koskevat selvitystulokset luettavuudenkin parantamiseksi.

Osa Natura-arviointia varten kerätystä lajiaineistosta on tallennettu Lajitietokeskukseen, mitä Lupa- ja valvontavirasto pitää kiitettävänä. Suositus on, että loputkin lajihavainnot tallennettaisiin Lajitietokeskukseen. Luontotyyppiinventointien tulokset voidaan tallentaa Metsähallituksessa viranomaisten käytössä olevaan SAKTI-järjestelmään, jonka seurauksena myös Valtion suojelualueiden biotooppikuviot -aineisto päivittyy.

3.2.3 Vaikutusmekanismit ja vaikutusalueet

Vaikutusmekanismeja on kuvattu verrattain yleisellä tasolla. Kuvaukset perustuvat suppeaan kirjallisuuskatsaukseen, tarkkailun ja mallinnusten tuottamien tulosten tiiviiseen referointiin ja paljolti sanalliseen esitykseen, mikä tekee kuvauksesta hajanaisen ja vaikealukuisen. Vaikutusmekanismien yleinen kuvaus ei kaikilta osin vastaa sitä, millä perusteella vaikutusalueet on lopulta muodostettu ja lajikohtainen vaikutusarviointi tehty. Lukijan on vaikea hahmottaa eri luvuissa esitettyjen mekanismien ja tietojen vastaavuutta. Kaikkia esitetyjä vaikutusmekanismeja ei ole otettu huomioon suojeluperusteellisissa vaikutusten arvioinneissa. Osa vaikutuksista on esitetty määrällisinä ja osa vain luetellaan. Tästä aiheutuu arviointiin aukkoja.

Lupa- ja valvontavirastolla ei ole huomauttamista seuraavien vaikutusmekanismien kuvaukseen: visuaaliset vaikutukset, värinä, valaistus ja törmäys.

Pohjavesi

Pohjavesivaikutuksen laajuutta kuvataan arvioinnissa kaivoksen pohjavesimallinnuksen tulosten perusteella. Pohjavesimallinnuksen aineisto ei kuitenkaan sisällä seurantatietoa (tarkkailupisteitä) tai mittauksia keskeisistä

Lausunto

10.4.2026

LVV-U/24382/2026

Salassa pidettävän lausunnon julkinen
versio

mallinnusparametreistä (kerrosten vedenjohtavuus, pohjaveden muodostumisnopeus) Natura-alueelta. Natura-arvioinnin mukaan mallinnuksen tarkkuuteen eri sijaintipaikoissa ja siten mallilla tuotettuihin alenemäkäyriin vaikuttavat maaperän heterogeenisyys ja vedenjohtavuuden alueellinen vaihtelu. Nämä tiedot puuttuvat Natura-alueelta. Natura-arvioinnin mukaan kasvillisuusseurannan yhteydessä perustettuja huokosvesiputkia (KevG-24, KevG-25, KevG26) ei löydetty enää vuonna 2018. Vuoden 2018 kasvillisuusseurantaraportissa on kuitenkin huokosvesiputkien mittaustietoja. Natura-arvioinnissa ei kerrota miksi huokosvesiputkien mittauksista luovuttiin vuoden 2018 jälkeen eli miksi huokosvesiputkia ei asennettu uudelleen. Yhtiö ei ole Metsähallitukselta saadun tiedon mukaan hakenut lupaa perustaa pohjaveden tarkkailupisteitä Natura-alueelle.

Luonnonsuojeluviranomaiset ovat viime vuosien aikana eri yhteyksissä⁷ kiinnittäneet huomiota kasvillisuusseurantojen tuloksiin, jotka viittaavat kuivumiseen. Pohjavesimallinnuksen tulos on ristiriidassa kaivoksen kasvillisuusseurannan kaikilla seurantalinoilla havaittujen, kuivumiseen viittaavien kasvillisuusmuutosten kanssa. Aluksi kasvillisuusmuutoksia havaittiin lähinnä kaivosta olevilla kasvillisuusruuduilla, mutta muutos on sittemmin voimistunut ja laajentunut. Natura-arvioinnin mukaan kalibroidun mallin antamat alenemäkäyrät vastaavat maastossa tehtyjä havaintoja kasvillisuusvaikutuksista. Päätelmä on erikoinen, koska selkeitä kasvillisuusmuutoksia on myös linjoilla 1 ja 4, jotka eivät ole pohjaveden mallinnetun 0,1 m aleneman sisällä, mutta eivät myöskään niin kaukana, että niitä voisi pitää kaivoksen vaikutusten suhteen kontrollikohteina. Lupa- ja valvontavirasto yhtyy Metsähallituksen Natura-lausunnon todettuun, jonka mukaan luontaiset muutokset eivät voi olla näin nopeita.

ELY-keskus on katsonut, että Natura-arvioinnin luonteen vuoksi keskimääräisen aleneman mallintaminen ei välttämättä ole riittävää ja pohjaveden aleneman mallinnuksen virhemarginaali on tuotava selkeästi ilmi vaikutusarviossa⁸. Lupa-

⁷ Yhteysviranomaisen lausunto maa-ainesten oton YVA-ohjelmasta 21.7.2021, Perusteltu päätelmä maa-ainesten oton YVA-selostuksesta 29.7.2022, ELY-keskuksen lausunto maa-ainesten oton Natura-arvioinnista 13.6.2022, ELY-keskuksen lausunto maa-ainesten oton Natura-arvioinnista 21.9.2023, Yhteysviranomaisen lausunto louhintavaiheen 5 YVA-ohjelmasta 28.2.2024, ELY-keskuksen vastaus kaivoksen nykyisen toiminnan Natura-arvioinnista 15.1.2025, Kevitsan kaivoksen biologisen tarkkailun vuosipalaverit 2.5.2022, 5.5.2023, 22.5.2024, 26.5.2025

⁸ Natura-arviointia koskevat palaverit 9.6.2025 ja 13.10.2025

Lausunto

10.4.2026

LVV-U/24382/2026

Salassa pidettävän lausunnon julkinen
versio

ja valvontavirasto kiinnittää huomiota siihen, että pohjavesimallin virhemarginaalia, joka on Natura-alueen kohdalla 0,6 metriä, ei ole otettu huomioon tulosten tulkinnassa. Natura-arvioinnin mukaan havaintopisteiden niukkuus Natura-alueen lähellä rajoittaa aleneman tarkkaa arviointia. Edelleen Natura-arvioinnissa todetaan, että ”todelliseen alenemaan voisivat vaikuttaa myös avolouhoksen ja tarkastelualueen välillä mahdollisesti sijaitsevat ruhjeet, joita on mallinnettu avolouhoksen lähitilavuuden osalta, mutta ei kauempana, koska niistä ei ole tietoa.”

Pohjavesimallille tehty herkkyystarkastelu ei anna eväitä pohjavesimallin epävarmuuksien huomioon ottamiseen Natura-arvioinnin näkökulmasta vaan kertoo siitä ”millaisia lisätietoja voitaisiin hyödyntää, jotta mallinnustuloksen varmuustaso esimerkiksi pohjavesipinnan aleneman osalta saataisiin edelleen paremmaksi.” Pohjavesimallinnuksen tarkentamista referenssipisteisiin Lupa- ja valvontavirasto pitää sinänsä hyvänä ja tarpeellisena lisänä, mutta se ei muuta sitä, että mallinnus ei perustu Natura-alueelta kerättyyn lähtöaineistoon. Lupa- ja valvontavirasto ei pidä Natura-arvioinnissa esitettyä pohjavesivaikutusten vaikutusalueita riittävänä Natura-arviointiin.

Lupa- ja valvontavirasto muistuttaa, että Natura-arvioinnin tulee muodostaa itsenäinen kokonaisuus. Natura-arvioinnissa tulee riittävällä tavalla referoida arvioinnin kannalta keskeisten erillisselvitysten laatiminen ja tulokset. Natura-arvioinnin perusteella pohjavesimallin osalta jäävät epäselviksi ainakin seuraavat asiat:

- millä tavalla, ja onko muita hankevaihtoehtojen ominaisuuksia kuin avolouhoksen kuivatus otettu pohjavesimallissa huomioon?
- millä perusteella hankevaihtoehtojen VE0 ja VE0+ sekä VE1.1 ja VE1.3 pohjaveden alenemat vastaavat toisiaan?
- onko suojaumppeusten vaikutukset sisällytetty pohjavesimalliin?

Pohjavesivaikutuksen laajuus jää epäselväksi Natura-arvioinnissa esitetyn aineiston ja siihen liittyvien epävarmuuksien takia. ELY-keskus on suositellut⁹, että koska Natura-alueen pohjaveden seurantatietoa ei voida nopeasti kasvattaa

⁹ Natura-arviointia koskeva palaveri 13.10.2025

Lausunto

10.4.2026

LVV-U/24382/2026

Salassa pidettävän lausunnon julkinen
versio

vaikutuksia kannattaisi tarkastella satelliittikuvista tehtävillä rimpisyys- ja märkyysindekseillä, jotka mahdollistavat tarkastelun laajentamisen historiaan sekä jollekin kaivoksesta kauempana sijaitsevalle mutta muuten vastaavalle aapasuokontrollille mm. väitetyn ilmastonmuutoksen aiheuttaman muutoksen tarkastelemiseksi. Aapasoiden märkyiden ja rimpipinnan muutosten seuranta kaukokartoitusmenetelmin on kehitetty viime vuosina Suomessa¹⁰. ”Kaukokartoitus soveltuu etenkin avosoilla ja vähäpuustoisilla soilla tapahtuvien ajallisten ja alueellisten muutosten seurantaan. Helpoimmin seurattavia muutoksia ovat soiden märkyys, vedenpinnan taso ja suokasvillisuuden päätasojen runsaussuhteet.”¹¹

Kasvillisuusaineiston tarkempi analysointi ja esittäminen yhteisöekologisin menetelmin (mm. ordinaatio, samankaltaisuusindeksi) ruutukohtaisesti kasvillisuuslinjoittaisten keskiarvojen sijaan voisi tuoda lisävalaistusta havaittuun muutokseen¹². Esimerkiksi linja 3 on sijoitettu kohtisuoraan kaivokseen nähden niin, että linjan varrelle muodostuu etäisyysgradientti kaivokseen. Ordinaatiossa voidaan visuaalisesti esittää esimerkiksi yksittäisten kasvillisuusruudun kasviyhteisön muutos seurannan aikana. Muutoksen suuntaa ja suuruutta voidaan tarkastella suhteessa nykyisen toiminnan alenemamallinnukseen tai mallinnettuun pölymäärään. Laskemalla kasvillisuusruutujen eri vuosien yhteisöille samankaltaisuusindeksejä voidaan muutosta analysoida myös tilastollisesti.

Natura-arvioinnissa ei ole otettu huomioon, että aapasuoyhdistymän ja luonnontilaisuus voi laskea luonnontilaisuuden laskiessa jossakin osassa yhdistymää. Vaikutusalue voi tästä syystä olla huomattavan laaja. ELY-keskus on huomauttanut asiasta jo aiemmin¹³. Myös vesiluontotyyppien kohdalla on tarkasteltava koko vesimuodostumaa.

¹⁰ mm. Jussila T. ym. 2023. Quantifying wetness variability in aapa mires with Sentinel-2: towards improved monitoring of an EU priority habitat, Remote Sensing in Ecology and Conservation; Keränen K. 2024. Multi-resolution remote sensing for flark area detection in boreal aapa mire, International Journal of Remote Sensing

¹¹ Räsänen, A. ym. 2024. Soiden ennallistamisen seuranta: mitä olemme oppineet ennallistamisen vaikutuksista soiden hydrologiaan ja kasvillisuuteen? Luonnon tutkija 4/2024

¹² ELY-keskuksen vastaus kaivoksen nykyisen toiminnan Natura-arviointiin 15.1.2025, Kevitsan kaivoksen biologisen tarkkailun vuosipalaverit vuodesta 2023, Natura-arviointi koskeva palaveri 31.1.2025

¹³ ELY-keskuksen lausunto maa-ainesten oton Natura-arvioinnista 21.9.2023, ELY-keskuksen vastaus kaivoksen nykyisen toiminnan Natura-arviointiin 15.1.2025

Lausunto

10.4.2026

LVV-U/24382/2026

Salassa pidettävän lausunnon julkinen
versio

Aleneman kesto on oleellinen muuttuja ekologisten vaikutusten näkökulmasta. Natura-arvioinnissa ei esitetä pohjaveden aleneman kehitystä esimerkiksi taulukkoina tai kartoilla. Natura-arvioinnissa esitetyt alenemakäyrät kuvaavat kunkin hankevaihtoehdon päättymisvaihetta, jolloin alenema on suurimmillaan, tosin arvioinnin perusteella jää epäselväksi mitä sillä tarkalleen ottaen tarkoitetaan (esimerkiksi suurin vuosittainen keskimääräinen alenema, suurin alenema vuoden aikana tms.). Aleneman kehittymistä toiminnan päättymisen jälkeen kuvataan Natura-arvioinnissa ainoastaan sanallisesti, eikä kuvauksen perusteella pysty muodostamaan perusteltua käsitystä siitä, miten alenema palautuu nimenomaan Natura-alueella.

Arvioinnissa on tunnistettu, että arvioitava hanke voi vaikuttaa pohjaveden määrän lisäksi pohjaveden laatuun. Pohjaveden laadun muutosten vaikutuksia ei ole kuitenkaan otettu huomioon vaikutusmekanismin ja vaikutusalueen tarkastelussa.

Maa-ainesten oton hydrologiset vaikutusmekanismit jäävät vähäiselle huomiolle kaivoksen vaikutuksiin keskittyvässä Natura-arvioinnissa. ELY-keskus on aiemmin huomauttanut¹⁴, että pinta- ja pohjavesi muodostavat toisiinsa kytkeytyneen systeemin, johon kohdistuvia vaikutuksia on tarpeen käsitellä yhdessä. ELY-keskus on edellyttänyt¹⁵, että lähes kaksinkertaiseksi kasvavan pintavalunnan vaikutukset sisällytetään arviointiin ja maa-ainesten oton päättymisen jälkeiset vaikutukset arvioidaan. Jälkimmäisellä on tarkoitettu hydrologisia vaikutuksia. ELY-keskus on edelleen huomauttanut¹⁶ puuttuvasta kokonaistarkastelusta maa-ainesten oton hydrologisista vaikutuksista. Natura-arvioinnissa vaikutuksia on käsitelty pohja- ja pintavesivaikutusten alla, mikä hämärtää kokonaishydrologisen vaikutuksen käsittämistä. Natura-arvioinnin mukaan pohjavesi lisääntyy, kun alueen Mr18 vedet ohjataan Natura-alueen suuntaan (s. 43). Toisaalta samalla sivulla todetaan, että maa-ainesten otosta ei aiheudu määrällisiä tai laadullisia vaikutuksia. Luvussa 5.3 esitettyjen otosuunnitelmia kuvaavien karttojen mukaan alueilta Mr10 ja Mr18 ohjataan

¹⁴ ELY-keskuksen lausunto maa-ainesten oton Natura-arvioinnista 21.9.2023

¹⁵ ELY-keskuksen lausunto maa-ainesten oton Natura-arvioinnista 13.6.2022

¹⁶ ELY-keskuksen lausunto maa-ainesten oton Natura-arvioinnista 21.9.2023

Lausunto

10.4.2026

LVV-U/24382/2026

Salassa pidettävän lausunnon julkinen
versio

vesiä Natura-alueen suuntaan. Maa-ainesten oton hydrologisia vaikutuksia ei ole esitetty asianmukaisella tavalla.

Pohjaveden aleneman ja soiden kuivumiskehityksen merkitystä suolinnustolle ei ole tunnistettu vaikutusmekanismin kuvauksessa, mutta vaikutusta käsitellään suojeluperustekohtaisissa vaikutustenarvioinneissa.

Pintavesi

Natura-arvioinnin luvussa 6.3 pintavesivaikutuksilla tarkoitetaan lähinnä valuma-alueen pientymisestä aiheutuvia vaikutuksia. Lisäksi käsitellään hyvin lyhyesti maa-ainesten oton valumavesien päätymistä Natura-alueelle. Natura-arvioinnissa on selkeästi ja perustellen esitettävä maa-ainesten oton hydrologiset vaikutukset.

Pöly

Pölyn vaikutusmekanismeja on tunnistettu vain yleisellä tasolla ja vaikutusten ekologinen tarkastelu on niukkaa. Pölymallinnus on tehty kasvillisuuteen kohdistuvia vaikutuksia paremmin kuvaavalle laskeumalle, kun aiemmassa maa-ainesten oton Natura-arvioinnissa käytettiin leijumaa. Pölystä linnustoon aiheutuvia vaikutuksia ei ole tunnistettu vaikutusmekanismin kuvauksessa, mutta vaikutusta käsitellään suojeluperustekohtaisissa vaikutustenarvioinneissa. Natura-arvioinnissa olisi tullut esittää kaivoksen velvoitetarkkailun tuottamat tiedot Natura-alueen läheisyyteen laskeutuvasta pölyn määrästä ja laadusta tarkkailuaikana. Velvoitetarkkailun tuottamia tietoja on käsitelty liian suppeasti.

Natura-arvioinnista puuttuu yhtenäinen esitys pölyn kasvillisuusvaikutuksen laajuudesta kokonaisuutena. Kaivoksen tuottaman pölyn vaikutusalueeksi on määritelty alue, jolla pölylaskeuma on vähintään 5 g/m²/v, koska tämän suuruinen laskeuma sijoittuu alueelle, jolla on havaittu kasvillisuusvaikutuksia kasvillisuusseurannoissa. Lisäksi Natura-arvioinnissa todetaan, että laskeuma-arvo yli 5 g/m² kattaa havaittuja vaikutuksia laajemman alueen. Lupa- ja valvontavirasto huomauttaa, että kasvillisuusvaikutuksia on havaittu myös linjalla 4, jossa mallinnettu pölylaskeuma on 1–2 g/m²/v, joten vaikutusalueen määrittelyn perusteet eivät pidä paikkaansa. ELY-keskus on jo aiemmin¹⁷ todennut, että raja-arvon tulisi perustua asiaa koskevaan tieteelliseen

¹⁷ ELY-keskuksen lausunto maa-ainesten oton Natura-arvioinnista 21.9.2023, ELY-keskuksen vastaus kaivoksen nykyisen toiminnan Natura-arvioinnista 15.1.2025, Natura-arviointia koskeva palaveri 30.1.2025

Lausunto

10.4.2026

LVV-U/24382/2026

Salassa pidettävän lausunnon julkinen
versio

kirjallisuuteen. Lupa- ja valvontavirasto pitää laskeuman määrää Natura-alueella sinänsä yllättävän alhaisena. Vaikutusalueen määrittelyssä ei ole otettu huomioon pohjaveden aleneman ja pölylaskeuman happamoittavaa ja metallien liukoisuutta lisäävää yhteisvaikutusta eikä pölyn laatuun liittyviä vaikutuksia¹⁸.

Maa-ainesten oton pölyvaikutuksen laajuuden määrittelyperusteet suhteessa aiemmissa Natura-arvioinneissa tehtyyn jäävät epäselviksi. Suurin vaikutus Natura-alueeseen aiheutuu silloin, kun maa-aineksia otetaan alueen Naturan puoleisesta reunasta¹⁹. Koska tätä ei ole otettu huomioon, voi pölyvaikutusalue ylittää kauemmas Natura-alueen suuntaan kuin on mallinnettu. Natura-arvioinnissa on otettava huomioon pölyn leviäminen pahimman tilanteen mukaisesti. Soranottoalue Mr10 on Natura-arvioinnin mukaan sisällytetty laskeumamallinnukseen, mutta muita alueita tai tiestöä ei. Pölymallinnusraportissa esitettyjen karttojen perusteella Natura-alueen lähellä sijaitsevat maa-ainestenottoalueet aluetta Mr21 lukuun ottamatta ovat kuitenkin sisältyneet mallinnukseen. Hiukkasten vuosilaskeumaa kuvaavan kuvan 6-28 ja tekstin perusteella ei saa käsitystä siitä, mitä ovat kuvassa esitetyt kaivoksen eteläpuolella sijaitsevat korkeamman laskeuman alueet, jos ne eivät ole moreeninottoalueita. Pölyn vaikutusalueen määrittely on sekava.

Natura-arvioinnissa on käsitelty pölyn laadun vaikutuksia ainoastaan kallioperän koostumuksen perusteella. Räjätysten aiheuttamaa typpilaskeumaa ei ole otettu huomioon, eikä pölyn laadun vaikutusta voida arvioida riittävällä tasolla.

Natura-arvioinnissa mainitaan pölyvaikutuksia lieventävänä toimenpiteenä meluvallin rakentaminen. Lupa- ja valvontavirasto muistuttaa, että Natura-arvioinnin lieventävä toimenpide ei voi olla toimenpide, joka toteutetaan joka tapauksessa. Natura-arvioinnin perusteella jää epäselväksi, onko meluvallin pölyn leviämistä vähentävä vaikutus otettu huomioon pölymallissa.

Natura-arvioinnissa on käsiteltävä pölyn leviämismallinnuksessa listattujen mallinnuksen epävarmuustekijöiden merkitys arvioinnin kannalta.

Maa-ainesten oton liikennevaikutukset

¹⁸ Natura-arviointia koskeva palaveri 13.10.2025

¹⁹ ELY-keskuksen lausunto maa-ainesten oton Natura-arvioinnista 21.9.2023

Lausunto

10.4.2026

LVV-U/24382/2026

Salassa pidettävän lausunnon julkinen
versio

Natura-arvioinnissa maa-ainesten oton liikennevaikutuksilla tarkoitetaan nisäkkäisiin kohdistuvaa törmäysvaikutusta. Törmäysvaikutuksia on käsitelty kuitenkin myös omana kohtanaan. Lisäksi maa-ainesten oton liikennevaikutuksia on käsitelty osana pöly-, melu-, värinä- ja visuaalisia vaikutuksia. Kokonaisuus on sekava.

Melu

Kaivoksen melu on kuvattu pääosin riittävällä tavalla. Vaikutusalueen määrittely perustuu päiväajalle laadittuun melumallinnukseen, mikä on perusteltua koska Natura-arvioinnissa esitettyjen kaivoksen äänilähteiden käyttöajan perusteella melu on päiväaikaan suurempaa kuin yöllä. Arvioinnissa ei ole esitetty kaivoksen pitempikestoisen melutarkkailun tuloksia. Keskiäänitasojen lisäksi arvioinnissa olisi tullut tarkastella myös maksimimelutasoja, koska niillä on merkitystä linnustoon kohdistuvien vaikutusten kannalta.

Maa-ainesten oton meluvaikutuksen kuvauksessa on epäselvyyttä. Natura-arvioinnin mukaan maa-ainesten ottoalueiden Mr18 ja Mr21 melua ei ole esitetty louhintavaiheen 5 mallinnuksen perusteella, koska ne sijaitsevat kaukana kaivoksesta²⁰. Natura-arvioinnin perusteella ei saa käsitystä siitä, miksi alueiden Mr18 ja Mr21 meluvaikutusalueita käsitellään maa-ainesten oton YVA-menettelyn mallinnustulosten perusteella, vaikka kyseisten alueiden melu on sisällynyt myös louhintavaiheen 5 melumallinnukseen. Louhintavaiheen 5 melu²¹ mukaan alueiden yhteinen meluvaikutusalue on huomattavasti suurempi kuin Natura-arvioinnissa esitetty maa-ainesten YVA-menettelyn mukainen meluvaikutusalue.²² Maa-ainesten oton meluvaikutusalueen kuvaus on ristiriitainen.

Natura-arvioinnin mukaan malminetsinnällä ei ole tai ei ole enää vaikutuksia Koitelaisen Natura-alueeseen. ELY-keskus on ollut asiasta eri linjoilla²³. Natura-

²⁰ Natura-arviointi s. 70

²¹ AFRY 2025. Meluselvitys - Boliden Kevitsan louhintavaiheen 5 ympäristövaikutusten arviointi Melun leviämismallinnus, s. 26

²² AFRY 2025. Meluselvitys - Boliden Kevitsan louhintavaiheen 5 ympäristövaikutusten arviointi Melun leviämismallinnus, s. 25

²³ ELY-keskuksen lausunto maa-ainesten oton Natura-arvioinnista 13.6.2022, ELY-keskuksen lausunto maa-ainesten oton Natura-arvioinnista 21.9.2023, ELY-keskuksen vastaus kaivoksen nykyisen toiminnan Natura-

Lausunto

10.4.2026

LVV-U/24382/2026

Salassa pidettävän lausunnon julkinen
versio

alueen ulkopuolisella malminetsinnällä on vaikutuksia Koitelaisen Natura-alueen linnustoon²⁴. Malminetsinnän Natura-arviointien perusteella kairakoneen melu vaimenee lähtömelutasosta ja maastosta riippuen 100–950 metrin etäisyydellä²⁵ kairakoneesta. Koitelaisen Natura-alueen ulkopuolella toteutetun tai toteutettavan malminetsinnän (lupa-alueet Kevitsa NE ML2014:0111, Keivitsa ML2024:0049, Peura SW ML2013:0027, Liesjoki ML2014:0101, Peura N1 ML2021:0087, Rookki1 ML2021:0085 ja hakemusalue Rookki 4a ML2025:0047) melu kantautuu Natura-alueelle ja vaikuttaa Natura-alueella ja sen ulkopuolella liikkuviin Natura-alueen yksilöihin. Natura-arvioinnissa esitetyt tiedot kairakoneen melun vaimentumisesta poikkeavat suuresti malminetsinnän Natura-arvioinneissa esitetystä. Arvioinnissa ei ole esitetty tarkempia tietoja käytettävästä kairauskalustosta, sen lähtömelutasosta tai mittauksen toteutustavasta, joiden perusteella olisi voinut tehdä päätelmiä poikkeavasta mittaustuloksesta. Malminetsinnän meluvaikutusalueita ei ole kuvattu riittävällä tavalla.

Sekä maa-ainesten oton että malminetsinnän osalta on Natura-arvioinnissa todettu²⁶, että tiettyjä vaikutuksia voidaan jättää arvioinnista pois, koska ne eivät sijoitu samoille alueilla kaivoksen vaikutusten kanssa. Natura-arvioinnissa on kuitenkin otettava huomioon kaikki samaan suojeluperusteeseen riippumatta siitä missä Natura-alueen osissa, milloin ja millä tavalla vaikutukset ilmenevät.

Lupa- ja valvontavirasto on tarkastellut meluvaikutusalueita huomioiden edellä sen puutteista lausuttu (kuva 1). Meluvaikutusalue kattaa noin 6 % Natura-alueesta.

arviointia 15.1.2025, useita malminetsintäluvhakemuksia koskevia lausuntoja Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle vuodesta 2022

²⁴ Natura-arviointia käsittelevä palaveri 13.10.2025

²⁵ Eurofins Ahma 2023. Sakatti-malminetsintäalueen jatkoluophankkeen Natura-arviointi 2023, AA Sakatti Mining Oy 30.1.2023; WSP Finland Oy 2024. Malminetsinnän Natura-arviointi Martimoaapa-Lumiaapa-Penikat, Kingsrose Exploration Oy 19.12.2024

²⁶ Natura-arviointi s. 70, 94

Lausunto

10.4.2026

LVV-U/24382/2026

Salassa pidettävän lausunnon julkinen
versio

Natura-arviointiin ei ole sisällytetty aiemmassa arvioinnissa²⁷ havaittua metsätalouden vaikutusmekanismeja. ELY-keskus on 21.9.2023 antamassaan lausunnossa katsonut, että Natura-alueen lähellä tehdyt hakkuut voivat vaikuttaa Natura-alueen reunalla sijaitseviin luontotyyppikuvioihin ja lajiesiintymiin reunavaikutusten kautta. Hakkuut voivat lisäksi vaikuttaa Natura-alueen lintuysilöihin, joiden elinpiiriin kuuluu Natura-alueen ulkopuolisia alueita. Hakkuilla, jotka on tehty kaivoksen ja Natura-alueen välissä voi olla lisäksi välillinen vaikutus pölyn ja melun kulkeutumiseen.

3.2.4 Epävarmuustekijät

Suojeluperustekohtaisessa vaikutusten arvioinnissa on koottu hyvin lyhyesti aineistoon, vaikutusmekanismeihin, vaikutusalueisiin ja itse arviointiin liittyviä epävarmuustekijöitä. Lupa- ja valvontaviraston käsitys epävarmuustekijöiden merkityksestä poikkeaa osittain (mm. kasvilajeja ja luontotyyppejä koskevan aineiston riittävyys, hydrologisiin ja pölyvaikutuksiin sekä yhteisvaikutuksiin malminetsinnän kanssa liittyvä epävarmuus) arvioinnissa esitetystä. Epävarmuustekijät tulee ottaa suojeluperustekohtaisesti huomioon vaikutusten arvioinnissa²⁸.

3.2.5 Vaikutusten merkittävyyden arviointitapa

Luontodirektiivin 6 artiklan säännöksiä käsittelevän Komission tiedonannon²⁹ mukaan merkittävän vaikutuksen käsitettä ei tule määritellä mielivaltaisesti vaan sen tulee perustua objektiivisiin, mieluiten kvantifioitaviin kriteereihin. Merkittävyyttä arvioitaessa tulee ottaa huomioon suunnitellun toiminnan luonne sekä kyseisen alueen ja siellä esiintyvien lajien ja luontotyyppien erityispiirteet sekä alueen suojelutavoitteet. Vaikutuksen merkittävyyteen vaikuttavat mm. vaikutuksen suuruus, tyyppi, laajuus, kesto, voimakkuus, ajoitus, todennäköisyys ja kunkin luontotyypin ja lajin haavoittuvuus.

²⁷ ELY-keskuksen lausunto maa-ainesten oton Natura-arvioinnista 21.9.2023

²⁸ Natura-arviointia koskeva palaveri 13.10.2025

²⁹ Komission tiedonanto 2018. Natura 2000 -alueiden suojelu ja käyttö - Luontodirektiivin 92/43/ETY 6 artiklan säännökset. C(2018) 7621 final, Bryssel 21.11.2018

Lausunto

10.4.2026

LVV-U/24382/2026

Salassa pidettävän lausunnon julkinen
versio

Komission tiedonannon³⁰ mukaan vaikutusten merkittävyyttä arvioitaessa tarkastellaan muun muassa luontotyypin menetyksen tai heikentymisen (vrt. luontotyypin edustavuus ja luonnontilaisuus) suhteellista pinta-alaa tai lajin suhteellista yksilömäärää. LUOPAS-oppaassa³¹ Natura-arviointia koskeva ohjeistus on komission antamien ohjeiden mukainen.

Aiemmissa Natura-arvioinneissa oli huomattavia puutteita vaikutusten merkittävyyden arviointitavassa³². Merkittävyyden arviointitapa vastaa nyt aiempaa paremmin komission antamaa ohjeistusta.

Natura-arvioinnin tekstissä ja taulukoissa esitetyt tiedot vaikutuksen kohteena olevasta luontotyypin pinta-alasta (eli suojeluperusteellisesta vaikutusalueesta) ovat joiltain osin ristiriitaisia ja vaativat tarkistamista. Esimerkiksi lettoihin todetaan tekstissä kohdistuvan vaikutuksia noin 11 hehtaarin alueella ja taulukossa 14,75 hehtaarin alueella. Arvioinnissa on tarpeen esittää selkeämmin kuhunkin suojeluperusteeseen kohdistuva kokonaisvaikutusala/yksilömäärä jossa vaikutusalueeseen liittyvä epävarmuus on otettu huomioon. Vaikutusten muodostumista esittävät kartat ovat sinänsä havainnollisia, mutta niitä ei esitetä kaikkien suojeluperusteiden osalta ja mittakaavat vaihtelevat. Joiltain osin on epäselvää, vastaako kartalla esitetty aineisto Natura-arvioinnin aineistoa. Lupa- ja valvontavirasto suosittelee kasvilajeja ja luontotyyppejä koskevan karttaesityksen korjaamista niin, että karttojen perusteella saa kuvan sekä vaikutuksen kohteena olevasta pinta-alasta/populaatiosta että suojeluperusteen esiintymisestä koko Natura-alueella.

Linnustoa koskevat merkittävyyden arvioinnin päättelyketjut on pääosin hyvin avattu ja mm. vaikutuksen kohteena olevaa parimäärää tarkasteltu suhteessa Natura-alueen kokonaisparimäärään. Vaikutusalueen habitaattitarkastelu on oikeansuuntainen, mutta havainnollisempaa olisi ollut arvioida myös lajien parimäärät kartan habitaattikuvioihin.

³⁰ Komission tiedonanto 2021. Natura 2000 -alueisiin liittyvien suunnitelmien ja hankkeiden arviointi – Luontodirektiivin 92/43/ETY 6 artiklan 3 ja 4 kohtaa koskevat menetelmäohjeet. C(2021) 6913 final, Bryssel 28.9.2021.

³¹ Mäkelä, K. & Salo, P. 2024. Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi: Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle. 2. korjattu painos. <http://hdl.handle.net/10138/570264>

³² ELY-keskuksen lausunto maa-ainesten oton Natura-arvioinnista 13.6.2022, ELY-keskuksen lausunto maa-ainesten oton Natura-arvioinnista 21.9.2023

Lausunto

10.4.2026

LVV-U/24382/2026

Salassa pidettävän lausunnon julkinen
versio

3.3 Arvio vaikutuksista Koitelaisen Natura-alueen suojelutavoitteisiin

Natura-arvioinnin kohteena oleva toiminta ei ole Koitelaisen Natura-alueen suojelutavoitteiden mukaista toimintaa, koska Kevitsan kaivoksen toiminta voi heikentää Natura-alueen olemassa olevaa tilaa. Arvioinnissa ei ole tarkasteltu vaikutuksia Natura-alueen suojelutavoitteen kannalta eikä tehty loppupäätelmää siitä, vaarantaako hanke Natura-alueen koskemattomuuden.

Natura-arvioinnin perusteella on selvää, että seuraaviin suojeluperusteisiin ei kohdistu hankkeesta ollenkaan vaikutuksia tai ne jäävät hyvin pieniksi eivätkä ole merkittäviä:

- Kalkkilammet ja järvet (3140)
- Fennoskandian luonnontilaiset jokireitit (3210)
- Tunturikankaat (4060)
- Vaihettumissuot ja rantasuot (7140)
- Lähteet ja lähdesuot (7160)
- Huurresammallähteet (7220)
- Luonnonmetsät (9010)
- Tunturikoivikot (9040)
- Lehdot (9050)
- Puustoiset suot (91D0)
- Tulvametsät (91E0)
- ahma

Seuraavien suojeluperusteiden vaikutusten arviointi on laadittu asianmukaisesti ja merkittävät vaikutukset ovat poissuljettavissa:

- linnusto (pl. alla listatut)

Natura-arviointia ei ole tarpeen täydentää yllä mainittujen suojeluperusteiden osalta.

Seuraavien suojeluperusteiden vaikutusten arviointia tulee täydentää merkittävien vaikutusten poissulkemiseksi:

- Humuspitoiset järvet ja lammet (3160)
- Pikkujoet ja purot (3260)
- Letot (7230)
- Aapasuot (7310)

Lausunto

10.4.2026

LVV-U/24382/2026

Salassa pidettävän lausunnon julkinen
versio

- Metsäluhdet (9080)
- kiiltosirppisammal
- isonuijasammal
- lettorikko
- lapinleinikki
- saukko
- helmipöllö
- huuhkaja
- varpuspöllö
- lapinpöllö
- hiiripöllö
- salassa pidettävää lajitietoa poistettu

Lupa- ja valvontavirasto ottaa edellä mainittujen suojeluperusteiden osalta kantaa Natura-alueeseen kohdistuvien vaikutusten merkittävyyteen, kun Natura-arviointia on täydennetty tässä lausunnossa esitetysti. Natura-arvioinnissa esitetyn perusteella arvioitavana olevalla hankkeella (vaihtoehdot VE0+, VE1.1, VE1.3) on todennäköisesti merkittäviä vaikutuksia yhteen tai useampaan suojeluperusteeseen.

3.3.1 Luontodirektiivin liitteen II lajit ja liitteen I luontotyypit

Natura-arvioinnista puuttuu arvio useisiin suojeluperusteisiin kohdistuvien vaikutusten merkittävydestä.

Lupa- ja valvontavirasto ei ota tässä vaiheessa pääosin tarkemmin kantaa yksittäisiin luontotyyppeihin ja kasvilajeihin kohdistuvissa vaikutusten arvioinneissa oleviin puutteisiin, koska arviointi sisältää niin paljon aineistoon, vaikutusmekanismeihin ja vaikutusalueisiin liittyviä puutteita. Lupa- ja valvontavirasto kehottaa yhtiötä perehtymään Metsähallituksen Natura-lausunnossa esille nostettuihin suojeluperustekohtaisesti esitettyihin näkökohtiin ja puutteisiin sekä yleiseen Natura-arviointia koskevaan ohjeistukseen.

Humuspitoisten lampien ja järvien kohdalla vaihtoehdossa VE0 olisi tullut esittää Satojärven pinnan korkeuden seurantatulokset, sekä arvio vedenpinnan korkeuden muutoksesta eri vaihtoehdoissa. Vesienhoitolain mukainen vesistöjen tilaluokittelu on suoraan kytköksissä Natura-alueilla sijaitsevien vesistöjen tilaan. Natura-arvioinnissa tuleekin tarkastella Satojärveen kohdistuvia vaikutuksia, erityisesti tilan heikentymisen riskiä myös tästä näkökulmasta.

Lausunto

10.4.2026

LVV-U/24382/2026

Salassa pidettävän lausunnon julkinen
versio

Natura-arvioinnissa esitetyn tiedon perusteella vaikutukset kiiltosirppisammaleeseen voivat olla merkittäviä jo hankevaihtoehdossa VE0+, koska ne kohdistuvat niin suureen osaan Natura-alueen koko populaatiosta.

3.3.2 Lintudirektiivin liitteen I lajit ja alueella säännöllisesti esiintyvät muuttolinnut

Linnustoa koskeva arviointi on avattu pääosin hyvin ja se perustuu runsaaseen sanalliseen pohdintaan, jonka vuoksi arvioinnin päättelyketjut ovat seurattavissa. Tekstin tiivistämiseksi osan asioista olisi voinut esittää kartoilla. Monen lajin arvioinnin kannalta keskeinen huomio on, että Satojärven linnustoseurannoissa ei ole havaittu hankkeen haitallisista vaikutuksista johtuvaa yleistä negatiivista kehitystä.

Selvitetyt alueet kattavat vain pieneltä osin malminetsinnän melu- ja visuaalisten vaikutusten vaikutusalueen Koitelaisen Natura-alueella (kuva 1), mistä syystä Lupa- ja valvontavirasto katsoo Natura-alueella harvalukuisten ja näille vaikutusmekanismeille herkkien lajien (helmipöllö, huuhkaja, varpuspöllö, lapinpöllö, hiiripöllö ja salassa pidettävä laji) arvioinnin johtopäätösten olevan puutteellisia merkittävien vaikutusten poissulkemiseksi luotettavasti. Lupa- ja valvontavirasto edellyttää näiden lajien osalta yhteisvaikutusten uudelleen tarkastelua hankkeen ja malminetsinnän osalta, missä arvioidaan parien potentiaalista sijoittumista melu- ja visuaalisten vaikutusten vaikutusalueella oleville suotuisille habitaateille suhteessa koko Natura-alueen parimäärään. Arvioinnin johtopäätökset on päivitettävä tarkastelun pohjalta.

3.4 Lieventämistoimet ja seuranta

Mikäli Natura-arvioinnissa johonkin suojeluperusteeseen kohdistuvien merkittävien vaikutusten mahdollisuutta ei pystytä poissulkemaan, on vaikutuksia lievennettävä konkreettisin, todistetusti tehokkain ja suojeluperusteellisesti määritellyin toimin. Natura-arvioinnissa vaikutukset arvioidaan suojeluperusteellisesti ensin ilman lieventävää toimenpidettä ja sitten sen kanssa. Euroopan komissio³³ on antanut ohjeita lieventävien toimenpiteiden

³³ Komission tiedonanto 2018. Natura 2000 -alueiden suojelu ja käyttö - Luontodirektiivin 92/43/ETY 6 artiklan säännökset. C(2018) 7621 final, Bryssel 21.11.2018; Komission tiedonanto 2021. Natura 2000 -alueisiin liittyvien suunnitelmien ja hankkeiden arviointi –Luontodirektiivin 92/43/ETY 6 artiklan 3 ja 4 kohtaa koskevat menetelmäohjeet. C(2021) 6913 final, Bryssel 28.9.2021.

Lausunto

10.4.2026

LVV-U/24382/2026

Salassa pidettävän lausunnon julkinen
versio

kuvaamiseen, vaikutusten arvioimiseen ja lieventämiseen liittyvään seurantavelvoitteeseen. Arvioinnissa on lähtökohtaisesti pyrittävä määrälliseen vaikutusten arviointiin, mikä mahdollistaa lieventämisen vaikutuksen osoittamisen.

Natura-arvioinnissa tunnistettiin, että Humuspitoisiin järviin ja lampiin, saukkoon ja salassa pidettävään lajiin kohdistuu merkittävä heikennys, ellei vaikutuksia lievennetä. Lieventäminen saattaa osoittautua tarpeelliseksi jonkin muunkin suojeluperusteen kohdalla, kun Natura-arviointia täydennetään.

Arvioinnissa ei lieventämistä ei ole kuvattu komission tarkoittamalla tavalla. Esimerkiksi Satojärveen kohdistuvia vaikutuksia, vaikutusten lieventämiseksi esitettyä pohjapadon asentamista tai sen vaikutuksia ei ole arvioinnissa tarkasteltu asianmukaisella tavalla eli komission antamien ohjeiden mukaisesti. Natura-arvioinnin perusteella ei saa esimerkiksi jäädä epäselväksi, minkä suuruinen alenema tai muu vaikutus johtaa pohjapadon rakentamiseen eli minkä suuruinen alenema tai muu vaikutus tulkitaan merkittäväksi. Saukkoon kohdistuvien vaikutusten lieventämistoimet on kuvattu hyvin niukasti ja ilman tarkempaa kohdekohtaista tarkastelua esimerkiksi kartan tai siltatyypin havainnekuvan avulla. Myöskään tien alikulkuratkaisusta ei esitetä mitään aiempaa tietoa sen toimivuudesta. Salassa pidettävää lajitietoa poistettu.

Yksityiskohtaisempien lieventämissuunnitelmien esittämättä jättäminen ovat omiaan lisäämään epävarmuutta niiden toimivuudesta komission tarkoittamalla tavalla. Vaikutusten arviointi ja lieventämisen vaikuttavuus jäävät epäselviksi. Arviointia on täydennettävä näiltä osin.

Mikäli vaikutusten lieventäminen Natura-arvioinnissa on välttämätöntä, ei seurantasuunnitelman esittämistä voida jättää myöhempään ajankohtaan vaan sen on sisällyttävä Natura-arviointiin. Seuranta kohdennetaan niihin suojeluperusteisiin, joiden heikentyminen on poissuljettu lieventävillä toimenpiteillä eli seuranta on suojeluperustekohtaista. Seurantasuunnitelman tulee sisältää hypoteesit eli seurannan odotetut tulokset. Seuranta vastaa kysymykseen, olivatko seurannan tulokset hypoteesin mukaisia. Seurantasuunnitelman tulee lisäksi sisältää riittävät kontrollit sen varmistamiseksi, mikä on suunnitellun toiminnan vaikutusta ja mikä jonkin muun, yleisemmän tekijän aikaansaamaa. Lieventämiseen liittyvällä seurannalla ei

Lausunto

10.4.2026

LVV-U/24382/2026

Salassa pidettävän lausunnon julkinen
versio

voida korvata sitä, että Natura-arviointi- ja lausuntomenettelyn perusteella merkittävien vaikutusten syntymättä jäämisen on oltava varmaa (EUTI C-239/04, C-142/16).

Natura-arviointiin on täydennettävä suojeluperusteita lieventämistoimien seurantasuunnitelmat.

4 Lupa- ja valvontaviraston johtopäätös Natura-arvioinnista

Luontodirektiivin 6 artiklan 3 kohdan mukaan toimivaltaiset viranomaiset voivat antaa hyväksyntänsä suunnitelmalle tai hankkeelle vasta varmistuttuaan siitä, ettei suunnitelma tai hanke vaikuta kyseisen Natura-alueen koskemattomuuteen. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että hankkeelle voi myöntää luvan tai suunnitelman hyväksyä vain, kun Natura-alueen suojeluperusteena oleviin luontoarvoihin kohdistuvat merkittävästi heikentävät vaikutukset ovat poissuljettuja (LSL 39 §). Sen arvioiminen tapahtuu Natura-arviointimenettelyssä³⁴.

Natura-arviointia ei ole kaikilta osin laadittu asianmukaisella tavalla, joten se ei anna edellytyksiä sulkea pois Koitelaisen Natura-alueeseen kohdistuvia merkittävästi heikentäviä vaikutuksia. Arvioinnissa esitettyjen puutteellistenkin tietojen perusteella on mahdollista, että kaivoksen toiminta aiheuttaa merkittävää heikentymistä Natura-alueen suojeluperusteille vaihtoehdosta VE0+ lähtien.

Natura-arviointia on täydennettävä. Lupa- ja valvontavirasto suosittelee Natura-arvioinnin täydentämistä yhtenäisenä asiakirjana tulevien lupaprosessien sujuvoittamiseksi eri viranomaisissa. Arvioinnissa on tarpeen käsitellä viisi luontotyyppiä, neljä kasvilajia, saukko, viisi pöllölajia sekä salassa pidettävä laji. Hankkeen sujuva eteneminen edellyttää, että Natura-arviointi on laadittu asianmukaisella tavalla.

5 Asian käsittelijät

Asian on esitellyt Ylitarkastaja Riikka Juutinen ja ratkaissut ryhmäpäällikkö Johanna Kullas. Lausunto on hyväksytty sähköisesti. Merkintä hyväksynnästä on lausunnon viimeisellä sivulla.

³⁴ Similä, J. & Suvantola, L. 2024. Luonnonsuojeluoikeus. Edita. s. 80

Lausunto

10.4.2026

LVV-U/24382/2026

Salassa pidettävän lausunnon julkinen
versio

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV

Puhelinvaihe: 0295 254 000

kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

Tämä asiakirja LVV-U/24382/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/24382/2026 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Juutinen Riikka 10.04.2026 08:32

Ratkaisija Kullas Johanna 10.04.2026 07:56